

SPIS TREŚCI

WSTĘP	13
1. Cel i zakres badań	13
2. Metodologia	20
3. Stan badań	33
4. Konstrukcja pracy	37
5. Podziękowania	41
rozdział I	
KOBIETA EUROPEJSKA W INDYJSKIEJ PRZESTRZENI ARTYSTYCZNEJ	43
1. Wprowadzenie	43
2. Pierwsze kontakty	44
3. Szkoły lokalne	45
4. Przedstawienia kobiet	45
4.1. Indianizacja kobiety europejskiej	46
4.1.1. Kopiowanie	46
4.1.2. <i>Firangi</i>	47
4.1.3. Indianizacja detalu – indianizacja kontekstu – indianizacja kobiecości	49
4.2. Europeizacja kobiety indyjskiej	54
4.2.1. Kobieta indyjska jako europejska dama	54
4.2.2. Madonna zostaje indyjską matką	57
4.2.3. Indyjska kobieta – europejska ekspresja	59
4.2.4. Portrety kobiet indyjskich	59
4.3. Wiele kobiecości – jedna rzeczywistość	65
5. Konkluzja	66
rozdział II	
INDYJSKA PARTNERKA BRYTYJCZYKA	67
1. Wprowadzenie	67
2. <i>Bibi</i> – indyjska partnerka Brytyjczyka	67
5 Spis treści	

3.	Przedstawienia malarskie <i>bibi</i>	71
3.1.	Portrety samodzielne	72
3.2.	Portrety z dziećmi	81
3.3.	Portrety rodzinne	83
4.	Konkluzja	88

rozdział III

	KOBIETA MALOWNICZA	92
1.	Wprowadzenie	92
2.	Geneza malowniczosci	92
3.	Teoria malowniczosci	95
4.	Malowniczosc w indyjskim kontekście	98
4.1.	Artyści i amatorzy w Indiach	98
4.2.	Malownicze kobiety indyjskie	100
4.3.	Ideologia indyjskiej malowniczosci	113
5.	Malowniczosc jako estetyka klas wyzszych	121
6.	Malowniczosc i kobiety brytyjskie	125
7.	Konkluzja	129

rozdział IV

	KOBIETA ANTYCZNA I KLASYCZNA	130
1.	Wprowadzenie	130
2.	Związki Indii z Europą – współczesne Indie jako europejski antyk ..	130
3.	Antyczna kobieta indyjska	133
3.1.	Antykizacja wyglądu	135
3.2.	Antykizacja formy	137
3.3.	Antykizacja tematu	139
4.	Konkluzja	142

rozdział V

	KOBIETA ETNOGRAFICZNA	144
1.	Wprowadzenie	144
2.	Przedstawienia etnograficzne	144
2.1.	Twórcy europejscy	144
2.2.	Twórcy indyjscy	151

2.3.	Kopie dzieł indyjskich w pracach brytyjskich	155
2.4.	Fotografia etnograficzna	157
3.	Geneza i znaczenie przedstawień etnograficznych	159
4.	Kobiety w przedstawieniach etnograficznych	162
5.	Cele przedstawień etnograficznych	167
6.	Autoetnografia	169
7.	Konkluzja	176
rozdział VI		
EROTYZACJA – SUBLIMACJA –		
– DEGRADACJA KOBIETY INDYJSKIEJ. 178		
1.	Wprowadzenie	178
2.	Erotyzacja kobiety indyjskiej	179
2.1.	Kobieta o dużym libido	179
2.2.	Kobieta dostępna seksualnie	180
2.3.	Kobieta lubieżna we władaniu diabła	182
2.4.	Haremy	183
3.	Sublimacja kobiety indyjskiej	184
3.1.	Kobieta wysublimowana i baśniowa	185
3.1.1.	Nurt naukowy	185
3.1.2.	Nurt baśniowy	188
3.2.	Przedstawienia kobiet w sztuce	190
3.2.1.	Teatralizacja	191
3.2.2.	Orientalizacja	195
3.2.2.1.	Ilustracje do dzieł literackich	195
	<i>Lalla Rookh</i>	197
	<i>Śakuntala</i>	202
3.2.2.2.	Samodzielne przedstawienia	202
3.2.2.3.	<i>Sati</i>	210
3.2.2.4.	Tancerka	214
	Idealistyczna <i>dewadasi</i>	214
	Tancerka i muzykantka orientalna	216
3.2.2.5.	Harem	220

4.	Kobieta indyjska - podbita, upadła i niebezpieczna.....	222
4.1.	Harem udomowiony	222
4.2.	Erotyzowana i niebezpieczna kobieta indyjska.....	223
4.3.	Indie jako przestrzeń erotyczna	230
5.	Konkluzja.....	231
rozdział VII		
	KOBIETA-OFIARA	234
1.	Wprowadzenie	234
2.	Kobieta indyjska	234
2.1.	Ofiara kultury patriarchalnej	235
2.2.	Ofiara religii i zabobonów	244
2.2.1.	Czcicielka Kali	244
2.2.2.	Ofiara idolatrii	250
2.2.3.	Ofiara zabobonów	254
2.3.	Zabójczyni dzieci	254
2.4.	<i>Sati</i>	264
2.5.	Ofiara głodu	270
2.6.	Kobieta indyjska – ofiara: konkluzja.....	273
3.	Kobieta brytyjska	287
3.1.	Kobieta napadana i masakrowana	289
3.2.	Kobieta obnażona	297
3.3.	Kobieta obłąkana	304
3.4.	Kobieta uciekająca i ewakuowana	307
3.5.	Kobieta ratowana	311
3.6.	Kobieta pomszczona	312
3.7.	Kobieta brytyjska – ofiara: konkluzja	317
4.	Kobieta ofiara: konkluzja	325
rozdział VIII		
	KOBIETA W SŁUŻBIE NARODU	327
1.	Wprowadzenie	327
2.	Kobieta brytyjska	328
2.1.	Przedstawienia kobiet w sztuce	329
2.1.1.	Portrety	330

2.1.1.1.	W Indiach bez Indii	331
2.1.1.2.	Mała Wielka Brytania w Indiach	338
2.1.2.	Sceny domowe	347
2.1.2.1.	Idealne małżeństwo – idealny dom	350
2.1.2.2.	Idealna kobieta	358
2.1.2.3.	Idealna matka	362
2.2.	Kobieta brytyjska w służbie narodu: konkluzja	367
3.	Kobieta indyjska	369
3.1.	Idealna kobieta	370
3.1.1.	Kobieta w strukturach nowego patriarchatu	374
3.1.2.	Kobieta w bramińskim patriarchacie	376
3.2.	Idealna kobieta w sztuce	378
3.2.1.	Ideał kobiety indyjskiej – styl Raviiego Varmy	379
3.2.1.1.	Matka	382
3.2.1.2.	Sceny rodzajowe	384
3.2.1.3.	Boginie i bohaterki mitologiczne	392
3.2.1.4.	Akt	394
3.2.1.5.	Znaczenie Raviiego Varmy	400
3.2.1.6.	Europeizacja kobiety indyjskiej	402
3.2.1.7.	Popularność europeizowanego wizerunku	403
3.2.1.8.	Idealna kobieta w kontekście narodowym	408
	Heroiny z przeszłości	409
	Bogini domowego ogniska	411
	Idealna hinduska	415
3.2.1.9.	Ideał kobiety indyjskiej – styl Raviiego Varmy: konkluzja	417
3.2.2.	Ideał kobiety indyjskiej – styl szkoły bengalskiej	418
3.2.2.1.	Idealne wzorce kobiecości z mitologii i literatury	424
3.2.2.2.	Inspiracje sztuką dawną	432
3.2.2.3.	Postaci historyczne	434
3.2.2.4.	<i>Dewadasi</i>	436
3.2.2.5.	Ceremonie religijne	438
3.2.2.6.	<i>Sati</i>	440
3.2.2.7.	Wdowa	442
3.2.2.8.	Ideał szkoły bengalskiej w Europie	444

3.2.2.9.	Ideał kobiety indyjskiej – styl szkoły bengalskiej: konkluzja	447
3.3.	Kobieta indyjska w służbie narodu: konkluzja	448
4.	Kobieta w służbie narodu: konkluzja	451

rozdział IX

	KOBIETA POMIĘDZY ŚWIATAMI (KALIGHAT)	453
1.	Wprowadzenie	453
2.	Malarstwo Kalighat	453
3.	Przedstawienia kobiet	455
3.1.	Portret	457
3.2.	Matka z dzieckiem	458
3.3.	Sceny bazarowe	458
3.4.	Kurtyzana i <i>najika</i>	458
3.5.	Kobieta w konfrontacji z systemem patriarchalnym	462
3.5.1.	Kobieta dominująca	462
3.5.2.	Kobieta poniżona	470
3.5.3.	Historia Elokeshi	471
4.	Konkluzja	474

rozdział X

	KOBIETA SILNA I NIEZALEŻNA	478
1.	Wprowadzenie	478
2.	Kobieta brytyjska	478
2.1.	Motywy podróży	479
2.1.1.	„Złowić męża” (<i>Fishing fleets</i>)	479
2.1.2.	Stan zdrowia	480
2.1.3.	Powody artystyczne i naukowe	482
2.1.4.	Ekspłoracja nowych miejsc	483
2.1.5.	Aktywność fizyczna	485
2.1.6.	Działalność misyjna i reformatorska	485
2.2.	Podróż jako źródło i czynnik przemiany	486
2.2.1.	Tożsamość płciowa i rasowa jako źródło siły	486
2.2.2.	Konfrontacja z Induskami jako źródło siły	489
2.2.3.	Przełamanie stereotypów o niższości intelektualnej	492
2.2.4.	Przełamanie stereotypów o słabości fizycznej	493
2.2.5.	Wyzwolenie ciała i ducha	494

2.3.	Strój jako wyraz transformacji	500
2.4.	Sposoby ekspresji kobiet jako odzwierciedlenie ich osobowości oraz postaw	503
2.5.	Silna i niezależna kobieta brytyjska: konkluzja	510
3.	Kobieta indyjska	511
3.1.	Portrety	512
3.1.1.	Twórcy europejscy	513
3.1.2.	Artyści tradycyjni	520
3.1.3.	Ravi Ravi Varma	520
3.1.4.	Portrety kobiet indyjskich: konkluzja	522
3.2.	Pionierki feminizmu	522
3.2.1.	Opozycja wobec edukacji kobiet	524
3.2.2.	Portrety fotograficzne feministek	525
3.2.3.	Pionierki feminizmu: konkluzja	529
4.	Konkluzja	530
	ZAKOŃCZENIE	532
1.	Dwie czy jedna kobiecość?	532
2.	Kobiecość, sztuka i kolonizacja	535
3.	Kobiety i sztuka	536
	BIBLIOGRAFIA	540
	Teksty i materiały źródłowe	540
	Opracowania	562
	SPIS ILUSTRACJI	601